

DRUHÁ ŠANCA

PRE TVOJE PENIAZE, TVOJ ŽIVOT A NÁŠ SVET

ROBERT T.
KIYOSAKI

AUTOR MEDZINÁRODNÉHO BESTSELLERU

Bohatý otec, chudobný otec

DRUHÁ ŠANCA

DRUHÁ ŠANCA

PRE TVOJE PENIAZE, TVOJ ŽIVOT A NÁŠ SVET

Robert T. Kiyosaki

VYDAVATELSTVO MOTÝL

SECOND CHANCE: FOR YOUR MONEY,
YOUR LIFE, AND OUR WORLD

Copyright © 2014 by Robert T. Kiyosaki
This edition published by arrangement
with Rich Dad Operating Company, LLC.
Translation © Mgr. Milivoj Voltner
Design © Motýľ design 2016
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2016

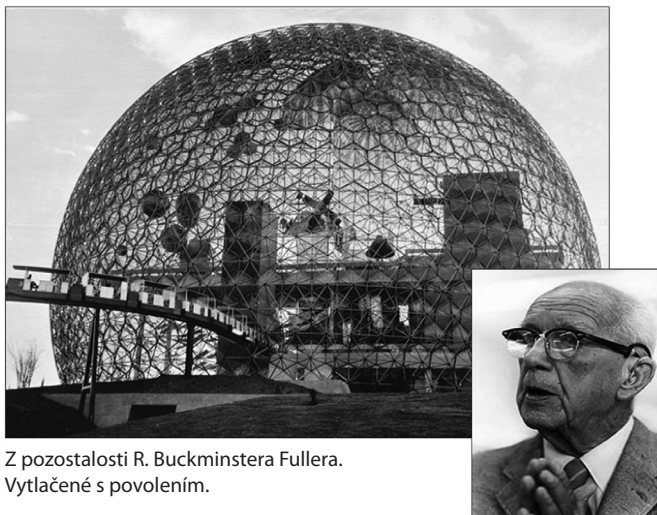
ISBN: 978-80-8164-076-6

MUŽ, KTORÝ PREDPOVEDÁ BUDÚCNOSŤ

Robert T. Kiyosaki

Video je na stránke www.richdad.com
a hľadajte Fuller Future.

Venovanie

Z pozostalosti R. Buckminstera Fullera.
Vytlačené s povolením.

Táto kniha je venovaná dr. Richardovi Buckminsterovi Fullerovi (1895 – 1983). Dr. Fuller bol muž, ktorého je takmer nemožné opísať alebo zaradiť do nejakej kategórie. Je považovaný za futuristu, vynálezcu, učiteľa, filozofa a architekta. Dvakrát bol prijatý na Harvardovu univerzitu a dvakrát mu povedali, aby odišiel.

Získal množstvo čestných doktorátov, amerických patentov, ocenení a vyznamenaní vrátane Zlatej medaily od Amerického inštitútu architektov a Prezidentskú medailu slobody od prezidenta Ronalda Reagana.

Dr. Fuller je najznámejší pre svoju geodetickú kupolu, konštrukciu, ktorá sa dnes využíva na celom svete. Fullerovou kupolou sa pýši aj Epcot Center, jeden zo štyroch zábavných parkov Walt Disney World na Floride. Fuller bol prvým futuristom, o ktorom sa hovorilo, že urobil z predpovedania budúcnosti vedu. Mnohé z jeho predpovedí sa už vyplnili a mnohé sa dnes ešte len stávajú skutočnosťou.

Ľudia ho mali radi pre jeho humánnosť a často ho nazývali „priateľským géniom planéty“ a „praotcom budúcnosti.“ V roku 1982 John Denver napísal a nahral pieseň *What One Man Can Do* (Čo dokáže jeden človek), ktorú venoval Buckminsterovi Fullerovi.

Na fotografii na ľavej strane môžeme vidieť Fullerovu geodetickú kupolu výstavného pavilónu USA na Svetovej výstave Expo 1967 v Montreale v Kanade.

Kniha *Druhá šanca* sa začína mojou cestou na výstavu Expo 67. Stopoval som z New Yorku až do Montrealu, len aby som si pozrel Fullerovu kupolu... a videl budúcnosť.

Podakovanie a prejav uznania

Moja srdečná vďaka patrí Mikovi Sullivanovi, generálnemu riaditeľovi spoločnosti Rich Dad, a Shanovi Canigliovi, jej prezidentovi, za to, že urobili poriadok s minulosťou a priviedli túto spoločnosť k budúcnosti.* A tiež za to, že poskytnú spoločnosti Rich Dad jej druhú šancu.

Osobitné podakovanie patrí aj celému tímu Rich Dad za podporu, akú v priebehu času, ktorý podrobil skúške naše srdcia, venovali Mikovi a Shanovi.

Tím spoločnosti Rich Dad

Kathy Grady	2000	David Leong	2009
Mona Gambettaová	2001	Rhonda Hitchcocková	2009
Bob Turner	2002	Idalia Fuentesová	2010
Christina Ingemansdotterová	2004	Darrin Moore	2010
Greg Arthur	2006	Jack Koch	2011
Mike Allen	2007	Zeke Contreras	2011
Brett Bottesch	2008	David Adams	2012
Ryan Nalepinski	2008	Derek Harju	2012
Mike Sullivan	2009	Matthew Stein	2012
Shane Caniglia	2009	Tony Femino	2012
Robert Boorman	2009	Melissa Marlerová	2012
Robb LeCount	2009	Josh Nesa	2014
Brad Kendall	2009	Matt Quirk	2014

* Pozn. prekl.: Oficiálny názov spoločnosti je The Rich Dad Company, teda Spoločnosť bohatého otca. V ďalšej časti knihy ju budeme uvádzať aj vďaka popularite na internetových stránkach ako spoločnosť Rich Dad.

Shane Caniglia, prezident spoločnosti Mike Sullivan, generálny riaditeľ

Mimoriadne poďakovanie a prejav uznania si zaslúži Mona Gambettaová. Bez Mony by táto kniha – ako aj väčšina kníh spoločnosti Rich Dad – neexistovali.

Mona je náš každodenný zajačik Energizer, ktorý vytrvalo funguje nad rámec svojich povinností 24 hodín denne, 7 dní v týždni. Keby spoločnosť Rich Dad bola vojenskou organizáciou, Mona by bola udelená strieborná hviezda za chrabrosť a odvahu, s akou čelí palbe zo všetkých strán.

Viem, že Mona je tiež vďačná tímu vydavateľstva Plata a všetkým v Rich Dad. Každý z týchto ľudí sa nejakým spôsobom podieľal na projekte tejto knihy a podporoval ho. Chcel by som sa poďakovať aj Rhonde Hitchcockovej, Stevovi Kingovi, Gregovi Arthurovi, Davovi Leongovi, Jakovi Johnsonovi, Kellie Coppolovej, Garrettovi Suttonovi a Darrinovi Moorovi.

Poďakovanie patrí aj mojej nádhernej žene Kim za jej lásku a duševnú podporu na tomto projekte... a tiež za to, že pôsobí ako nenápadná posila v samom srdci spoločnosti Rich Dad.

A samozrejme, nesmiem zabudnúť na vás, milióny ľudí na celom svete, ktorí čítate naše knihy, hráte naše hry a učíte ostatných. Ďakujem vám za to, že ste hnacou silou spoločnosti Rich Dad a súčasťou nášho celosvetového poslania:

Pozdvihnúť finančný blahobyť ľudstva

Ďakujem aj poradcovi spoločnosti Rich Dad za to, že sa s nami podelili o svoju výnimočnú múdrosť.

Blair Singer
poradca spoločnosti
Rich Dad pre predaj
a team building
(od roku 1981)

Ken McElroy
poradca spoločnosti
Rich Dad
pre nehnuteľnosti, dlh
a obstarávanie kapitálu
(od roku 1999)

Garret Sutton, JUDR.
poradca spoločnosti
Rich Dad pre ochranu
aktív a biznis plány
(od roku 2001)

Darren Weeks
poradca spoločnosti
Rich Dad
pre podnikateľskú
činnosť a vzdelávanie
(od roku 2001)

Tom Wheelwright, CPA
poradca spoločnosti
Rich Dad pre stratégiu
daňovej politiky
a majetku
(od roku 2006)

Andy Tanner
poradca spoločnosti
Rich Dad
pre papierové aktíva
(od roku 2006)

Josh a Lisa Lannonovci
poradcovia spoločnosti
Rich Dad
pre sociálne podnikanie
a behaviorálne zmeny
(od roku 2008)

Poznámka autora

Hoci sa táto kniha zmieňuje o vláde a politike, nenesie politický podtón. Jej autor nie je ani republikán, ani demokrat. Je nezávislý.

V knihe sa zmieňuje aj Boh a duševno. Nie je to však kniha o náboženstve a neobsahuje nijaký náboženský plán.

Autor je zástancom slobody náboženského vyznania a uznáva voľbu každého človeka rozhodnúť sa na základe slobodnej vôle, či verí alebo neverí v akéhokoľvek boha.

*„Sme povolaní, aby sme sa stali architektmi budúcnosti,
nie jej obeťami.“*

– R. Buckminster Fuller

OBSAH

<i>Venovanie</i>	6
<i>Podakovanie a prejav uznania</i>	8
ČASŤ PRVÁ: MINULOSŤ	19
<i>Úvod k prvej časti</i>	21
Prvá kapitola	
<i>Prečo bohatí nepracujú pre peniaze</i>	23
Druhá kapitola	
<i>Muž, ktorý videl budúcnosť</i>	54
Tretia kapitola	
<i>Čo môžem urobiť?</i>	69
Štvrtá kapitola	
<i>Čo je rozkrádanie?</i>	83
Piata kapitola	
<i>Nasledujúci krach</i>	124
Šiesta kapitola	
<i>Kolko je biliarda?</i>	146
Siedma kapitola	
<i>Ako vidieť neviditeľné</i>	170

ČASŤ DRUHÁ: PRÍTOMNOSŤ	213
<i>Úvod k druhej časti</i>	215
Ôsma kapitola	
<i>Predtým a potom</i>	217
ČASŤ TRETIA: BUDÚCNOSŤ	247
<i>Úvod k tretej časti</i>	249
Deviata kapitola	
<i>Opak rady „chodte do školy“</i>	261
Desiata kapitola	
<i>Opak rady „nerobte chyby“</i>	269
Jedenásta kapitola	
<i>Opak rady „učte sa pre dobré známky“</i>	281
Dvanásta kapitola	
<i>Opak rady „nájdite si dobré zamestnanie“</i>	296
Trinásta kapitola	
<i>Opak rady „zbavte sa dlhu“</i>	309
Štrnásta kapitola	
<i>Opak rady „žite do výšky svojich možností“</i>	326
Pätnásta kapitola	
<i>Opak rady „pracujte samostatne a nepodvádzajte“</i>	333
Šestnásta kapitola	
<i>Opak tvrdenia „bohatí sú chamtiví“</i>	339

Sedemnásť kapitola	
<i>Opak tvrdenia „investovať je riskantné“</i>	348
Osemnásť kapitola	
<i>Opak rady „sporte peniaze“</i>	364
Devätnásť kapitola	
<i>Opak tvrdenia „núdzová situácia je zlá vec“</i>	380
Záverečná úvaha	385
Doslov	386
<i>Je načase naučiť sa hrať s vlastnými peniazmi a zvýšiť svoje finančné IQ</i>	388
<i>Druhá šanca pre spoločnosť Bohatého otca</i>	390
<i>O autorovi</i>	397

ÚVOD

Kde bolo, tam bolo...

Amerika bola kedysi najbohatším veriteľom na svete.

Kde bolo, tam bolo...

Americký dolár bol kedysi krytý zlatom.

Kde bolo, tam bolo...

Tlačenie peňazí bolo kedysi považované za zločin známy ako *peňazokazectvo*.

Kde bolo, tam bolo...

Človek chodil kedysi do školy, zohnal si dobré zamestnanie, odchádzal do dôchodku mladý a žil šťastne až do konca života.

Kde bolo, tam bolo...

Kedysi stačilo, ak ste si kúpili dom, a keď stúpol na cene, boli ste bohatí.

Kde bolo, tam bolo...

Kedysi stačilo, ak ste investovali do akcií na burze, a keď šiel burzový trh hore, boli ste bohatí.

Kde bolo, tam bolo...

Vysokoškolský diplom kedysi znamenal vyšší príjem.

Kde bolo, tam bolo...

Vek bol kedysi aktívom.

Kde bolo, tam bolo...

Človek na dôchodku sa kedysi mohol spoľahnúť na to, že sa oňho systém sociálneho zabezpečenia a federálneho zdravotného poistenia (Medicare) postará.

Bohužiaľ, **kde bolo, tam bolo a žili šťastne až naveky, je preč.** Táto rozprávka sa už skončila. Svet sa zmenil a stále sa mení.

Otázka: *Čo má teda človek dnes urobiť?*

Odpoveď: O tom je táto kniha. O druhej šanci pre každého z vás, pre vaše peniaze a váš život.

Kniha je rozdelená do troch častí: minulosť, prítomnosť a budúcnosť.

Minulosť... skúma *skutočné príčiny* finančnej krízy, ktorej čelíme.

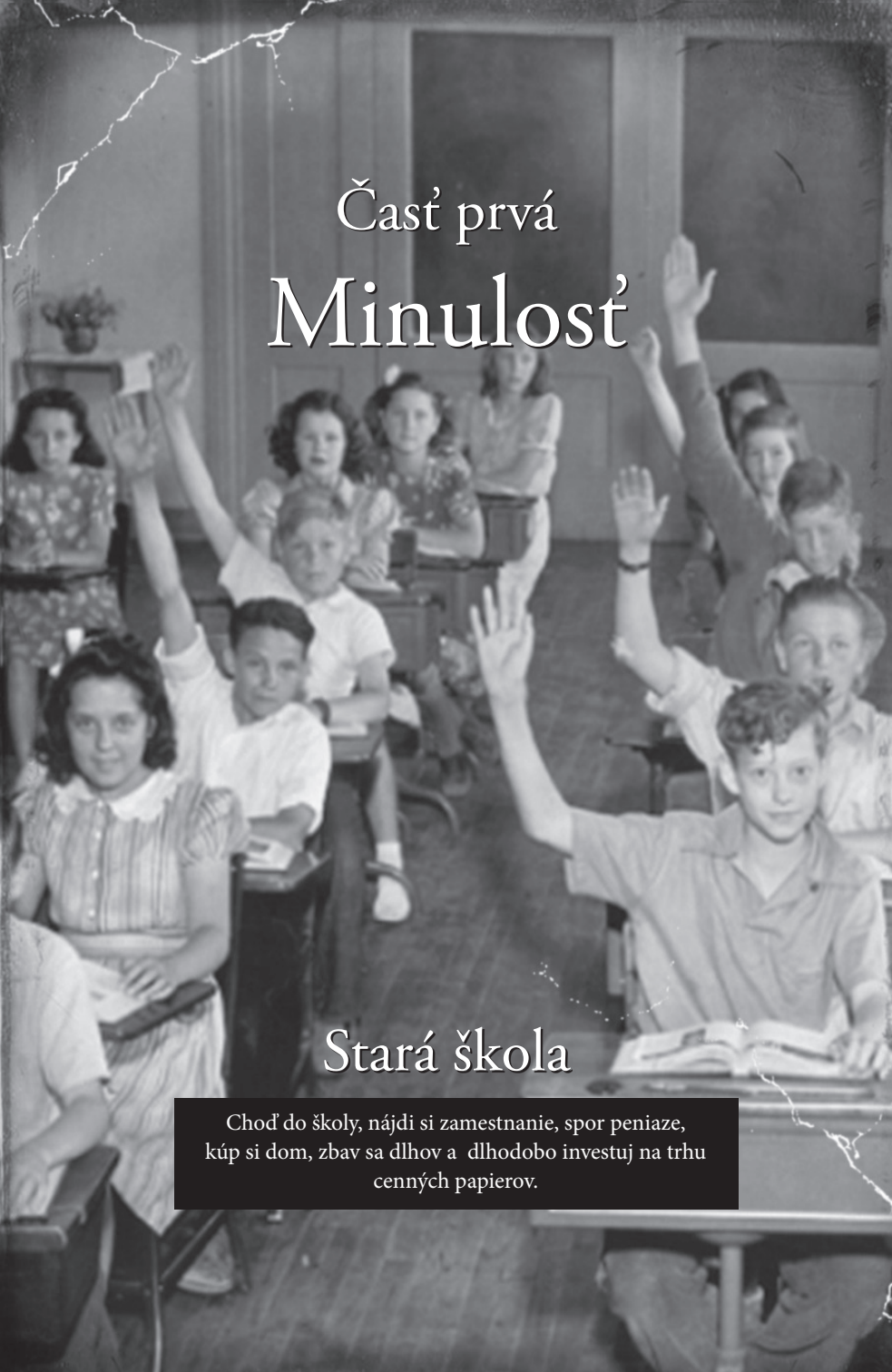
Prítomnosť... analyzuje, kde sa nachádzate dnes.

Budúcnosť... rozoberá, čo je finančné vzdelanie a prečo je opakom tradičného vzdelania.

Azda najčastejšie používaným slovom súčasnosti je kríza. Nezabúdajte na to, že slovo kríza v sebe obsahuje dve zložky: *ohrozenie* a *príležitosť*.

Vaša druhá šanca spočíva v tom, že sa vyhnete ohrozeniu a budete pripravení na príležitosť, ktorá je súčasťou narastajúcej, celosvetovej finančnej krízy.

Existujú tri typy finančných krachov: krach na burze, krach trhu s nehnuteľnosťami a krach meny. Táto kniha je hlavne o tom, že nám hrozí krach meny.

A black and white photograph of a classroom full of children. Many of the children have their hands raised, suggesting an active learning environment. The children are seated at desks, and the background shows a typical classroom setting with a chalkboard and a door.

Časť prvá Minulosť

Stará škola

Choď do školy, nájdi si zamestnanie, spor peniaze,
kúp si dom, zbav sa dlhov a dlhodobo investuj na trhu
cenných papierov.

Časť prvá: Minulosť

ÚVOD

Nedávno som bol v kaviarni Starbucks a náhodou som tam stretol priateľa, ktorého som už roky nevidel. Hoci som sa nášmu stretnutiu potešil, prekvapilo ma, keď som ho videl stáť za pultom a obsluhovať zákazníkov.

„Ako dlho tu už robíš?“ opýtal som sa ho.

„Asi päť mesiacov,“ odpovedal, zatiaľ čo vybavoval moju objednávku.

„Čo sa stalo?“ začudoval som sa.

„Nuž, po krachu trhu v roku 2007 som prišiel o zamestnanie. Našiel som si ďalšie, ale dopadlo to rovnako. Keď sme s manželkou napokon vyčerpali svoje dôchodkové úspory, prišli sme aj o dom. Jednoducho sme už nemohli takto ďalej pokračovať,“ povedal a dodal: „Ale nerob si starosti, nie sme nezamestnaní. Obaja pracujeme. Len už nezarábame tolko peňazí, tak pracujem tu, aby som zarobil aspoň zopár dolárov. Len si to predstav, robím za pár bucksov v Starbucks,“ rozosmial sa hlasno.* Ustúpil som bokom, aby zákazníci za mnou mohli zadať svoju objednávku, a potom som sa ho opäť spýtal: „A čo robíš pre svoju budúcnosť?“

„Vrátil som sa do školských lavíc a chcem získať ďalší magisterský titul. Je to celkom zábava byť znovu v škole. Na niektoré prednášky dokonca chodím so svojím synom, ktorý pracuje na svojom prvom magisterskom titule.“

„A štúdium si platí zo študentskej pôžičky?“ opýtal som sa.

* Pozn. prekl.: Buck je slangový výraz pre americký dolár.

„Samozrejme, čo iné nám zostáva? Viem, že tieto pôžičky sú hrozné. Som si vedomý toho, že budem pracovať po zvyšok života, aby som splatil tú *svoju*. Syn má ešte dosť času na to, aby si splatil svoj dlh. Ale všetci potrebujeme nejaké ďalšie vzdelanie, ak chceme získať lepšie platené zamestnanie. Potrebujeme peniaze. Musíme si nejako zarobiť na živobytie. Preto som späť v škole.“

Zaplatil som a on mi podal hrnček s horúcou kávou. Keď som mu chcel nechať prepitné, odmietol... chápem prečo. Zaželel som mu veľa šťastia a odišiel som.

Prvá časť knihy je o minulosti, presnejšie povedané o tom, prečo sme sa ocitli v celosvetovej finančnej kríze a pozreli sa pravde do očí.

Ako napísal George Orwell vo svojom slávnom románe 1984:

„*Povedať pravdu v čase všeobecného klamania
je revolučný čin.*“